

Pieśń o św. Jacku*

Scena ma trzy główne miejsca:

1. Środek: stół/ołtarz, krzesła (w scenach z ołtarzem są odstawiane).
2. Prawa strona – kapliczka/ołtarz boczny: klęcznik, za klęcznikiem podwyższenie mieszczące figurkę lub obraz Matki Bożej oraz monstrancję lub kielich mszalny, klęcznik skierowany do figurki i monstrancji, tyłem do środka.
3. Lewa strona – miejsce wydarzeń/uzdrowień: więcej ludzi, różne rekwizyty potrzebne do odegrania scenek/wydarzeń „w tle”.

Stałe rekwizyty: motyw z herbem rodu Odrowążów; dwie świece, krzyż na ołtarz, figurka/obraz Matki Bożej, kielich/monstrancja

Stanowisko lektora.

Śpiew:

1. Ballada – zwrotki na początku, między zwrotkami (oprócz sceny 5) i na końcu;
2. Pieśń maryjna umierającego Jacka – po scenie 5;

Postacie:

1. Jacek nastolatek
2. Jacek dorosły
3. Czesław nastolatek
4. Uczniowie – 3
5. Eustachy Odrowąż – ojciec Jacka
6. Beata Odrowążowa – matka Jacka
7. Lektor/lokaj
8. Bp Iwo Odrowąż – stryj
9. Bp Wincenty Kadłubek – nauczyciel
10. Dominik – założyciel Zakonu Kaznodziejskiego
11. Kardynał Stefan
12. Siostrzeniec Kardynała
13. Matka topielca
14. Topielec – rycerz Piotr
15. Ludzie/Świadkowie cudów (w tym lekarz, ksiądz, urzędnik w starodawnym stroju)

* Na podstawie: „List” numer specjalny 2007 pt. Nie ma rzeczy niemożliwych. Św. Jacek i jego cuda; M. Kanior, *Jacek. Święty dominikanin*, Kraków 2007; A. Nocoń, *Uczył nas chodzić z Maryją. Karol Wojtyła – Jan Paweł II o świętym Jacku*, Katowice 2014; *Portal Świętego Jacka Odrowąza* [online], dostęp: <<http://jacek.iq.pl/>>, 2015-09-29.

16. Kobieta umierająca opętana
17. Demony
18. Brat dominikanin
19. Kobieta w stroju starodawnym
20. Chłopiec w stroju starodawnym
21. Pan Jacek, w średnim wieku, dobrze uprany, współczesna moda
22. Małżonkowie w średnim wieku, dobrze ubrani, współczesna moda
23. Trubadurzy – śpiewają Balladę
24. Opcjonalnie: aktorzy do scen „z życia kobiety”

Rekwizyty do scen:

1. Stół, krzesła – 5, klęcznik, podwyższenie na postawienie figurki i monstrancji/kielicha mszalnego
2. Dwie świece umocowane w świeczniku, figura lub obraz Matki Bożej, monstrancja lub kielich mszalny
3. Herb rodu Odrowążów
4. Przybory szkole – 5 kompletów
5. Stroje: biskupi, szlachecki (damski, męski, chłopięce – 2x), kanonicki, kardynalski, zakonny (dominikański; x2), duchownego diecezjalnego, starodawny ludowy męski (dziecięcy i dla dorosłych) i żeński, lekarski, chorego/leżącego
6. Pióro, kałamarz, księga
7. Bagaże
8. Krzyż procesyjny
9. Łóżko chorego
10. Stolik podręczny
11. Symbole grzechów (mogą być zastąpione pantomimą lub projekcją filmów)
12. Bukiet kwiatów
13. Dźwięki: rżenie konia, bulgocząca woda, pokrzykiwanie tłumu, muzyka do modlitwy, odgłosy nocy, odgłos pożaru, śpiew chóru
14. Światło czerwone lub inna symbolika pożaru
15. Opcjonalnie: nagrania scen „z życia”, stroje do scen „w tle”
16. Użytkowe: zapalniczka, reflektory, mikrofony, głośniki/wzmacniacze

Ballada, zwrotka 1:

Jacek, Jacek - święta o nim myśl; Panu Bogu życiem śpiewał pieśń.

Jacek Odrowążów syn
Patron Śląska i Pomorza
Kaznodziejski wiedzie prym
Głosząc święte słowo Boże

Jacku, Jacku - nasza z Tobą myśl; Panu Bogu ucz nas śpiewać pieśń.

Scena 1: Wyjazd do stryja bpa Iwo Odrowąża, do szkoły katedralnej w Krakowie

SCENERIA: Dom. Stół, na środku dwie zapalone świece (do śmierci Jacka, scena 5), wokół 5 krzesel. Z lewej lub w głębi, na stoliku podręcznym stoi monstrancja i figurka Matki Bożej. Po prawej: klęcznik i podwyższenie; klęcznik skierowany do podwyższenia, na którym w scenie 5 – po pożarze – ma być postawiona monstrancja i figurka. Po lewej: scena zacieniona, znajdują się tam aktorzy oczekujący na wejście. Przy stole siedzą: Beata i Eustachy (rodzice Jacka), Jacek i Czesław. Lektor w swoim miejscu. W trakcie wchodzi sługa i bp Iwo.

AKCJA: Akcję rozpoczyna lektor, który może pełnić jednocześnie funkcję sługi, prezentuje postacie sceny 1. Rodzina Odrowążów siedzi przy stole. Dołącza do nich biskup Iwo Odrowąż.

UDZIAŁ BIORĄ: Beata i Eustachy Odrowążowie (rodzice Jacka), kilkunastoletni chłopcy: Jacek, Czesław, bp Iwo Odrowąż – brat Eustachego, lektor-sługa.

REKWIZYTY:

1. Strój szlachecki damski
2. Strój szlachecki męski
3. Strój szlachecki chłopięcy (2 x)
4. Strój biskupi
5. Przypony szkolne

Lektor Św. Jacek Odrowąż urodził się w Kamieniu Śląskim (wchodzi kilkunastoletni chłopiec, zbliża się do stołu), w roku 1184, w szlacheckiej rodzinie Odrowążów (lokaj wnosi herb rodu i ustawia lub zawiesza w widocznym miejscu). Jego ojciec Eustachy (ostentacyjnie zasiada do stołu) i matka Beata (dołącza do Eustachego) dbali o dobre wychowanie syna. Dlatego posłali go do szkoły katedralnej oddając pod opiekę stryjowi – Biskupowi Iwo z Krakowa (trzyma krzyż, który potem postawi na stole, klęka na klęczniku). Kuzynem Jacka był bł. Czesław (dołącza do siedzących przy stole).
Jest rok 1200.

Sługa/lektor (zapowiada przybycie gościa): **Książę biskup Iwo Odrowąż!** (biskup wstaje z klęcznika i zwraca się w kierunku siedzących przy stole)

Eustachy: **Witaj Iwo, bracie!** (*Iwo i Eustachy padają sobie w objęcia*)

Iwo: **Witaj Eustachy! Witaj Beato! Witajcie, chłopcy** (*zwracając się w stronę wymienianych osób, które wstają na powitanie*)

Wszyscy zasiadają przy stole.

Eustachy: **Jak Twój pobyt w Rzymie?**

Iwo: **Troskę o Kościół wzbudzają szerzące się herezje. Katarzy, wyobraź sobie, panoszą się, narzucają surowe posty, nie uznają bóstwa Jezusa Chrystusa i wprowadzają wiernych w błąd wieloma innymi naukami. Nasz Pan Jezus Chrystus potrzebuje walecznych rycerzy do obrony wiary i szerzenia Ewangelii... (z zadumą spogląda w dal)... poznałem jednego świętobliwego – Dominika Kaznodzieję ... (zamyśla się)**

Beata: **Nowa kruczata?**

Iwo (*potakując*): **...do Ziemi Świętej.** (*Zwracając się do Jacka i Czesława stanowczym tonem*): **Chrystus was potrzebuje – ciebie Jacku i ciebie Czesławie.** (*Zwracając się do Beaty i Eustachego*):

U nas, w Krakowie, na Wawelu, w szkole katedralnej chłopcy otrzymaliby dobre wykształcenie, wprawdzie przygotowujące do pracy kurialnej, ale mieliby też okazję pobierać naukę od Wincentego Kadłubka – intelektualisty o szerokich horyzontach i nowoczesnym spojrzeniu na Kościół.

Rodzice wręczają Jackowi i Czesławowi przybory szkolne.

Na scenie zostają: Jacek, Czesław, Lektor. Pozostali usuwają się na lewo.

Ballada, zwrotka 2:

Jacek, Jacek - święta o nim myśl; Panu Bogu życiem śpiewał pieśń.

Od Kadłubka lekcje brał
Jak prowadzić dzieło Boże
Panu serce swoje dał
Kanonikiem został wkrótce

Jacku, Jacku - nasza z Tobą myśl; Panu Bogu ucz nas śpiewać pieśń.

Scena 2: W szkole katedralnej na Wawelu

SCENERIA: Szkoła. Stół z zapalonymi świecami, spełnia funkcję ławki szkolnej. Klęcznik po prawej – jak w scenie 1. Na scenę wchodzi inni chłopcy z przyborami szkolnymi i zasiadają za stołem. Wchodzi nauczyciel – bp Wincenty Kadłubek.

AKCJA: Jacek i Czesław siedzą przy stole. W trakcie wypowiedzi lektora dołączają pozostali chłopcy oraz bp Kadłubek. Następuje rozmowa.

UDZIAŁ BIORĄ: Młody Jacek i młody Czesław oraz inni chłopcy (trzech). Nauczyciel – bp Wincenty Kadłubek, lektor.

REKWIZYTY:

1. Przybory szkolne
2. Strój biskupi
3. Strój szlachecki chłopięcy (5 x)

Lektor Jacek i Czesław pobierali nauki u biskupa Wincentego Kadłubka (wchodzi trzej chłopcy, z przyborami szkolnymi, zasiadają przy stole. Wchodzi też biskup Kadłubek), **który opowiadał wiele reformie w Kościele i potrzebie dobrego przygotowania do głoszenia Ewangelii.**

Kadłubek: Jak zapewne wiecie, Papież Innocenty III zwołał w 1215 roku Sobór Powszechny. Na Wzgórzu Lateranu zjechali się biskupi, opaci, przełożeni zakonni, kanonicy, świeccy rządcy. Tam rozmawialiśmy o sposobach umocnienia wiary oraz zreformowaniu obyczajów chrześcijańskich.

Jacek: ...i o herezjach ... ?

Kadłubek: Owszem. Dlatego w szkole, poświęcimy większą uwagę studiowaniu Pisma Świętego.

Czesław: Musimy być gotowi na nową krucjatę!

Kadłubek: Trzeba na nowo głosić Ewangelię. Uczyć zwykłych ludzi tego, czego uczył Pan Jezus. Do tego trzeba dobrze poznać Biblię i mieć głęboką wiarę. Na Zachodzie powstają bractwa kaznodziejskie, zakładane przez wielce świętobliwego zakonnika Dominika.

Chłopcy wstają, jakby gotowi do wyjścia na krucjatę, odstawiają na lewo krzesła i odkładają przybory szkolne. W czasie śpiewu Ballady, stół zostaje przestrojony w ołtarz (mogą to robić chłopcy), przez dostawienie monstrancji i figurki. Wszyscy – oprócz lektora – opuszczają scenę.

Ballada, zwrotka 3:

Jacek, Jacek - święta o nim myśl; Panu Bogu życiem śpiewał pieśń.

Studia szczerze podjął wnet
By herezje móc obalać
Poznał kaznodziejski trend
żeby Pismo ludziom głosić

Jacku, Jacku - nasza z Tobą myśl; Panu Bogu ucz nas śpiewać pieśń.

Scena 3: W Rzymie – cud św. Dominika

SCENERIA: Po lewej: ulica rzymska, procesja w Środę Popielcową (przeprowadzająca siostry zakonne z jednego domu do drugiego). W środku i po lewo jak w scenie 2.

AKCJA: Bp Iwo z Dominikiem stoją po prawej, w okolicy klęcznika. Lewa strona – miejsce „wydarzeń” – zostaje oświetlona. W trakcie wypowiedzi lektora formułuje się procesja: krzyż procesyjny, siostry zakonne, ludzie niosący bagaże, kardynał. W czasie procesji ma miejsce wypadek. Dominik modli się w środku, przy ołtarzu. Ma miejsce cud i obłóczyny Jacka.

UDZIAŁ BIORĄ: Jacek (dorosły, kanonik), bp Iwo, Dominik (zakonnik, św. założyciel nowego zakonu kaznodziejskiego), kard. Stefan i inni uczestnicy procesji oraz młodzieniec i lektor.

REKWIZYTY do odegrania akcji:

1. Strój biskupi
2. Strój kardynalski
3. Strój kanonicki
4. Strój zakonny męski
5. Stroje zakonne żeńskie
6. Krzyż procesyjny

Lektor Jacek został kanonikiem. Wraz ze stryjem Iwonem przybył do Rzymu, gdzie poznał Brata Dominika. (W trakcie wypowiedzi lektora formułuje się procesja: krzyż procesyjny, siostry zakonne, ludzie niosący bagaże, kardynał)

Iwo (do Dominika): Świętobliwy Dominiku! Twoi Bracia to dobrzy kaznodzieje. Podziwiam ich wykształcenie i przynioły.

Dominik: Nie tylko wiedza jest ważna w głoszeniu Ewangelii. Nie tylko kazania się liczą. Co istotne, to głęboka wiara i pobożność, zwłaszcza naśladowująca Matkę Pana.

Iwo: Bractwo, jak dotąd, rozwija się we Francji i Italii. Dobrze by było, gdyby Bracia przybyli także do Polski.

Dominik: Marzę o nawracaniu ludów pogańskich w północnej Europie. Ale za małe są jeszcze szeregi naszych Bractw. Gdyby jednak, czcigodny Biskupie Iwone, ktoś z Twoich ludzi przywdział habit, wtedy po odbyciu nowicjatu zostanie wysłany do Polski.

Na środek, od lewej, wychodzi procesja, uczestniczy w niej także Jacek – w stroju kanonika, bp Iwo i Dominik oraz kardynał. Z miejsca „wydarzeń” dobiega hałas, końskie rzenie, okrzyki przerażenia. Ktoś podbiega do kardynała.

Ktoś głośno, krzycząc: Kardynale Stefanie, Twój siostrzeniec spadł z konia i skrzył kark!

Ludzie tworzący procesję rozstępują się i odchodzą, pozostaje leżący młodzieniec – jakby martwy, Dominik i Jacek. Obok młodzieńca ktoś położył biały habit. Dominik się wzrusza. Jacek patrzy na Dominika, który pogrąża się w modlitwie i podchodzi do stołu/ołtarza, a następnie wykonuje gesty

wskazujące na odprawianie Mszy św.; modli się żarliwie przy zwłokach młodzieńca, który ożywa.
Widząc to Jacek do Dominika:

Jacek (dorosły): Oto jestem, poślij mnie!

Tu modlitwa Jacka – pieśń „Wiara i powołanie” (śpiewa Jacek albo chór):

**Jestem! Oto poślij mnie, Panie
Jestem! Na Twoje wezwanie
Poślij mnie, by karmić spragnionych Miłości Twej**

Ze sceny schodzi wskrzeszony młodzieniec. Dominik zakłada Jackowi biały habit (dominikański) i schodzi. Jacek naśladuje/kopiuje gesty Dominika – w tym samym miejscu – przy ołtarzu, takie samo zachowanie. Zastyga w pozycji głębokiego rozmodlenia.

Ballada, zwrotka 4:

Jacek, Jacek - święta o nim myśl; Panu Bogu życiem śpiewał pieśń.

Uczył kaznodziejów młodych
wznosił klasztor za klasztorem
Bogu świadków budził nowych
Czyniąc świętym życia wzorem

Jacku, Jacku - nasza z Tobą myśl; Panu Bogu ucz nas śpiewać pieśń.

Scena 4: Wskreszenie topielca

SCENERIA: Po lewej tłum otaczający tonącego młodzieńca. W środku pusty stół/ołtarz. W środku modlący się Jacek. Matka topielca zali się przed Jackiem. Jacek modli się i wskrzesza chłopca.

AKCJA: Po lewej, w miejscu „wydarzeń” ożywiony tłum, dźwięk pluśnięcia wody, okrzyki. Wyciąganie z rzeki topielca. Jacek przy ołtarzu. Matka topielca wychodzi z lewej na środek, podbiega do Jacka i prosi go o modlitwę. Jacek modli się i młodzieniec ożywa.

UDZIAŁ BIORĄ: Jacek (dominikanin), kobieta (matka), topielec, tłum, ktoś (albo tylko głos), lektor.

REKWIZYTY do odegrania akcji:

1. Strój dominikański
2. Strój kobiety starodawny
3. Strój młodzieńca starodawny

Lektor Jacek został dominikaninem – zakonnikiem kaznodzieją. Jadąc do Krakowa, na uroczystości św. Stanisława, napotkał zbiegowisko u brzegu Wisły, przy wyłowionym młodzieńcu, który nie żyje. W tym momencie dzieje się akcja po lewej.

Z tłumu wychodzi kobieta – matka topielca – płacze. Tłum rozchodzi się zostaje leżący młodzieniec – po lewej. Matka i Jacek na środku sceny. Kobieta mówi do Jacka:

Matka: „Mężu Boży, Bracie Jacku, wiem, jesteś sługą Bożym oddanym i pełnym pobożności oraz miłosierdzia. Spójrz na moją nędzę. Miałam oto jednego syna, a teraz widzę go martwym, cóż teraz biedna zrobię, straciłam już męża i najukochańszego syna”¹.

Jacek wysłuchuje kobiety i bez słowa zwraca w stronę ołtarza. Matka szlocha zrozpaczona. Jacek modli się.

Jacek zwrócony w stronę monstrancji: „Czy Ty naprawdę chcesz to zrobić? Czy to jest rzeczywiście potrzebne?” Cisza... Jacek mocno skupiony na modlitwie, wpatruje się w monstrancję. Wstaje. Zwraca do kobiety:

Jacek: „Kiedy twój syn utonął?” Kobieta patrzy na niego błagalnie, łka, coś próbuje powiedzieć. Jacek podchodzi do zmarłego, pochyla się nad nim, wstaje, podchodzi do ołtarza, klęka, jest skupiony. Śpiew – może wykonać Jacek, albo chór, słowa mogą być wypowiedziane przez Jacka w tonacji modlitewnej; albo w formie echa: słowa Jacka powtórzone przez chór.

Czy Ty tego chcesz...? (kilka razy)

Czy Ty tego chcesz, Panie?

Ktoś (jakby echo): ...chcę...

Jacek przybiera postawę do modlitwy dziękczynnej, ze wzniesionymi rękami. Topielec-młodzieniec wstaje. Matka podbiega do niego i przytula. Jacek w tym czasie idzie na lewo, podchodzi do ludzi. Wykonuje gesty

¹ Teksty ujęte w cudzysłów są wzięte ze źródeł hagiograficznych.

symbolizujące nauczanie, pocieszanie, rozdawanie jedzenia itp. Matka i młodzieniec schodzą ze sceny.

Ballada, zwrotka 5:

Jacek, Jacek - święta o nim myśl; Panu Bogu życiem śpiewał pieśń.

Z Ewangelią szedł przez świat
O miłości Bożej uczył
Z ludźmi żył jak za pan brat
Mury wrogów słowem kruszył

Jacku, Jacku - nasza z Tobą myśl; Panu Bogu ucz nas śpiewać pieśń.

Scena 5: W kaplicy

SCENERIA: *Jacek na środku, przy ołtarzu. Na ołtarzu zapalone świece, monstrancja, figurka. Półmrok; odgłosy nocy. Ludzie po lewej, zmagający się z trudami życiowymi, proszący Jacka o modlitwę.*

AKCJA: *Jacek klęczy. Spoza sceny dochodzą zawołania lub też wołają ludzie przechodzący przez scenę.*

UDZIAŁ BIORĄ: *Jacek (dominikanin), ludzie (5 osób), Matka Boża (głos lub postać), lektor.*

REKWIZYTY do odegrania akcji:

1. Strój dominikański
2. Stroje ludowe (5 x)
3. Strój Matki Bożej - opcjonalnie

Lektor Jacek często spędzał noc w kaplicy, na modlitwie. Adorował Najświętszy Sakrament. Był gorliwym czcicielem Maryi. Pewnej nocy objawiła mu się Matka Boża zapewniając o nieustannej opiece i wsparciu. W 1257 roku, 15 sierpnia, w święto Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny, w opinii świętości – zmarł Jacek Odrowąż, dominikanin, kaznodzieja i założyciel klasztorów dominikańskich, cudotwórca. *W czasie wypowiedzi lektora Jacek częściowo podnosi się; głowa w uniesieniu modlitewnym; zwraca się w kierunku monstrancji i figurki.*

Następuje cisza.

Jacek **Jezu, Jezu, zmiłuj się**

Ktoś 1 *głos dobiega z prawej, mogą mu towarzyszyć odpowiednie odgłosy: ...moje dziecko umiera!...*

Jacek **Chryste Panie, zmiłuj się**

Ktoś 2 *głos z prawej i odpowiednie odgłosy: ...mój dobytek płonie!...*

Jacek **Synu Boży, zmiłuj się**

Ktoś 3 *głos z widowni: ...niech mój mąż się nawróci...*

Wezwaniom modlitewnym Jacka może towarzyszyć odpowiednia muzyka.

Jacek **Niepokalana...!, Niepokalana...!**

Ktoś 4 *jakby echo, może z widowni: ...nie możemy mieć dzieci...*

Jacek **Niepokalana...!, Niepokalana...!**

Ktoś 5 *podbiega do Jacka i ucieka: ...nękają mnie pokusy...*

Jacek **Niepokalana...!, Niepokalana...! Alleluja!!!**

Odgłosy pożaru. Czerwone pulsujące światło skierowane na środek. Okrzyki: Pożar! Pożar! Jacek gwałtownie wstaje, bierze monstrancję i chce zejść ze sceny. Słychać kobiecego głosu (Matki Bożej)

Głos Matki Bożej **Syna ratujesz a zapomniałeś o matce?**

Jacek **Mateczko jesteś zbyt ciężka nie uradzę Cię.**

Głos Matki Bożej **Syn mój sprawi, że nie będę ciężarem.**

Jacek cofa się, bierze ze stołu figurkę. Udaje się na prawą stronę, do klęcznika, na podwyższeniu stawia monstrancję i figurkę. Klęka na klęczniku.

Głos Matki Bożej „**Jacku, twoje prośby są miłe Bogu, o cokolwiek więc będziesz prosił za moim wstawiennictwem, zostanie ci to uczynione**”.

Jacek siada na podłodze, opada na dolną część klęcznika, jakby konając. Pozostaje w pozie zastygniętej. W tym czasie wykonywana jest Ballada, zwrotka 6. Lektor gasi świecę.

Ballada, zwrotka 6:

Maryjo jesteś piękna
Maryjo kocham Cię
Twa świętość mnie urzekła
Przy Tobie być dziś chcę
Ref.: O pozwól Piękna Pani
 Że pójdę dzisiaj z Tobą
 I spojrzę w Twoje oczy
 I zasnę śmiercią błogą
I odszedł święty Jacek
W ramionach Pani swej
Do tronu Bożej Chwały
W dniu wniebowzięcia Jej
Ref.: O pozwól Piękna Pani
 Że klęknię dziś przed z Tobą
 I spojrzę w Twoje oczy
 Hołd złożę Ci na nowo.

Scena 6: Ratunek dla opętanej

SCENERIA: Jacek w pozycji zastygłej na klęczniku przy ołtarzu bocznym – jak w zakończeniu sceny 5. Po lewo, w miejscu „wydarzeń”, łożo dla chorego. Po prawej, do Jacka pochodzi kobieta i spogląda na niego. Jacek podnosi się, patrzy na kobietę i śledzi ją wzrokiem. Ona przechodzi od prawej strony, do lewej, po drodze zatrzymując się w różnych miejscach sceny, symbolizujących grzeszne życie. Do kobiety dołączają demony i dokuczają jej; największe nękanie, gdy kobieta dochodzi do łoża i siada/kładzie się na nim. Jacek odpędza demony od kobiety.

Wątki-scenki „z życia kobiety” mogą być odtworzone z wcześniejszych narań. W tej wersji, Jacek odzywa się, gdy sceny milkną.

UDZIAŁ BIORĄ: Jacek (dominikanin), kobieta, demony, ludzie (zaangażowani w odegranie scen „grzechu” – opcjonalnie), lektor.

REKWIZYTY do odegrania akcji:

1. Strój zakonny dominikański
2. Łóżo umierającej kobiety
3. Stroje demonów
4. Strój kobiety
5. Symbolika grzechów

Lektor Jacek zastąpił jako walczący z demonami i zwyciężający je. (Uwidoczniona zostaje symbolika grzechów – z boku, po kątach, rozrabiające demony) **Pewna kobieta, w młodości modliła się do św. Jacka.** (Po lewej wchodzi kobieta, zatrzymuje się przy Jacku. Jacek podnosi na nią wzrok i śledzi. Ona idzie dalej, podchodząc kolejno do grzechów-demonów). **Potem jej życie toczyło się z dala od Boga.** (w trakcie przechodzenia od jednego „grzechu” do drugiego, dołączają do niej demony i szturchają ją) **Na łożu śmierci ma wizję, w której jest prowadzona przez demony do otchłani** (kobieta jest na łożu, po lewo. Demony targają nią, biją i krzyczą).

Jeśli sceny „grzeszne” odgrywane są z nagrań, nagrania milkną. Jacek – jakby napętniony mocą – bierze kielich/monstrancję i figurkę/obraz Matki Bożej woła:

Jacek: „Zostawcie ją!”

Demony: „Dlaczego? Ona należy do nas!”

Jacek: „Nie, ona została mi powierzona!”

Demony uciekają. Jacek staje z drugiej strony klęcznika, trzyma w rękach monstrancję i figurkę. Kobieta wstaje z łożka, podchodzi do klęcznika, klęka i modli się skierowana w stronę Jacka. Lektor zapala świece na stole. Jacek stoi po drugiej stronie klęcznika, skierowany do sceny.

Ballada, zwrotka 7:

Jacek, Jacek - święta o nim myśl; Panu Bogu życiem śpiewał pieśń.

Święty Jacku Sługo Pana
Łaskę Bożą nam wyjednaj
Dotknij, by zdrowiała rana
Wrogów zastęp stąd odpędzaj

Jacku, Jacku - nasza z Tobą myśl; Panu Bogu ucz nas śpiewać pieśń.

Scena 7: Księga cudów

SCENERIA: *Jacek, po prawo, stoi po drugiej stronie klęcznika – jakby żywa kapliczka – jak w scenie 6. Brat dominikanin wysłuchuje opowiadań o cudach za wstawiennictwem Jacka, po modlitwie przy jego grobie. Zapisuje je w księdze. Obok dzieją się sytuacje w niej zapisane. Każdy opis cudu zakończony listą świadków – co czyniło opisane wydarzenia wiarygodnymi. Jacek – jak w scenie 5 i 6 (z monstrancją i figurką), po prawo, za klęcznikiem skierowany przodem do środka sceny. Kobieta ze sceny 6 klęczy przez jakiś czas i odchodzi w trakcie akcji sceny 7, przed zajęciem miejsca przez następną osobę. Na środku stół, na nim zapalone świece, do stołu zasiada – przyciągnąwszy krzesło – brat dominikanin z księgą, piórem, kałamarzem. Z lewej rozmowy, pełne zachwytu i radości z doznanych łask z powodu cudów dziejących się za przyczyną św. Jacka. Brat obserwuje sytuację, a następnie zapisuje, po czym przywołuje świadków (urzędnicy, pątnicy, lekarze itp.) do złożenia podpisu w księdze.*

Można odegrać wszystkie zaproponowane poniżej sceny cudów, bądź wybrane, wydarzenia. Ewentualnie dodać inne świadectwa.

UDZIAŁ BIORĄ: *Jacek* (dominikanin), *brat Stanisław* (dominikanin), *ludzie* (doświadczający cudów), *świadkowie* (urzędnicy w starodawnych strojach, pątnicy, lekarz, ksiądz), *lektor*.

REKWIZYTY do odegrania akcji:

1. Strój zakonny dominikański – 2x
2. Stroje z różnych epok – odpowiednio do scenerii cudu
3. Księga, pióro i kałamarz

Lektor **W dniu 17 kwietnia 1594 roku, w Rzymie, za pontyfikatu papieża Klemensa VIII, miała miejsce kanonizacja św. Jacka. Odtąd dominikanin – Jacek Odrowąż jest świętym Kościoła powszechnego, czczonym na całym świecie. Do dziś, ludzie modlący się o wstawiennictwo tego Świętego doświadczają wielu łask i cudów. W czasie wypowiedzi lektora przy stole zasiada brat dominikanin, a po lewo rozpoczyna się gwar i radosne okrzyki.**

Cud I – 1493, Kraków. Uzdrowienie chłopca z epilepsji, po złożeniu kwiatów i ślubów przy grobie św. Jacka²

Wydarzenie: kobieta, chłopiec, świadkowie (urzędnicy), „ktoś” – w strojach starodawnych. Po lewej kobieta pochyla się nad chłopcem cierpiącym na atak padaczki. Kobieta żali się na ciężki los i za czyjąś podpowiedzią modli się do św. Jacka. Dziecko zostaje uzdrowione.

Kobieta, pochylając się nad dzieckiem w ataku epileptycznym, mówi do kogoś pomagającego jej przytrzymać synka:

Kobieta: „Żyłam ja sobie spokojnie”, urodziłam syna. Chore jest dziecko! Na epilepsję. Och! „Co, ja biedna zrobię?” To moje jedyne dziecko!

² Świadectwo z: Portal Świętego Jacka Odrowąza [online], dostęp: <<http://jacek.iq.pl/cuda-sw-jacka/249-ad-1493-krakow.html>>, 2015-09-29.

Ktoś: „Nie rozpaczaj, idź do grobu św. Jacka. Pomódl się, on na pewno ci pomoże”

Kobieta biegnie do klęcznika, za którym stoi św. Jacek. Modli się.

Kobieta: **Święty Jacku!** Wraca do miejsca rozmowy, widzi dziecko w konwulsjach. Wraca do Jacka „**Święty Jacku, no przecież Cię prosiałam**”. Wraca do syna, bierze dziecko za rączkę, które z trudem idzie, przewraca się kilka razy. Bierze bukiet kwiatów. Podtrzymuje dziecko. Oboje idą z trudem do klęcznika. Matka kładzie kwiaty i razem z synkiem składają ślub – syn powtarza za Matką:

Święty Jacku!/ Ślubuję Ci/ wieść życie święte/ odmawiać codziennie Różaniec/ i uczestniczyć we Mszy św. Święty Jacek może wykonać jakiś gest pocieszenia – np. błogosławieństwo, albo dać do ucałowania monstrancję lub przytulenia figurę Matki Bożej. W tym momencie dziecko przybiera wygląd zdrowego chłopca, wstaje, podaje matce rękę. Teraz matka wspiera się na synu, podchodzą do stołu; patrzą z wdzięcznością na brata dominikanina i odchodzą.

Brat dominikanin: „**Dziwna rzecz!**” wypowiada z podziwem, a następnie pochyla się nad księgą i, jakby sobie dyktując, zaczyna **Rok Pański 1493. Kraków. Uzdrawienie z epilepsji...** Przywołuje gestem zachęty świadków cudu, którzy podpisują księgę; woła: **Świadkowie!** Podchodzą urzędnicy w dawnych strojach; składają podpisy; odchodzą.

Cud II - Rok 2007, Legnica. Wyczekiwane dziecko³

Wydarzenie: W 2006 roku, w corocznej pielgrzymce do grobu św. Jacka Odrowąża w klasztorze OO. Dominikanów w Krakowie, wzięło udział małżeństwo od lat starające się o poczęcie dziecka. Po roku urodziła się tym małżonkom zdrowa dziewczynka. Jej narodziny miały miejsce w czasie, gdy w sanktuarium odbywało się comiesięczne nabożeństwo ku czci św. Jacka. Nazwisko bohaterów zostało zmienione.

Lektor Państwo Kowalscy z Legnicy, przez wiele lat pożycia małżeńskiego nie doczekali się upragnionego potomstwa. Ostatni ratunek widzieli we wstawienniczej modlitwie św. Jacka. Udali się więc na pielgrzymkę do Krakowa, do klasztoru Ojców Dominikanów, gdzie jest grób i relikwie św. Jacka. W czasie narracji lektora na scenę wchodzi para – kobieta i mężczyzna, oboje w średnim wieku, dobrze ubrani, współczesna moda. Podchodzą do klęcznika po prawej stronie sceny. Klękają i modlą się:

Małżonek: **Święty Jacku, słynący z wielu cudów, wyproś nam u Boga dziecko! Módl się za nami!**

Małżonka: **Najświętsza Maryjo Panno, Niepokalana, módl się za nami! Jezu Chryste, Synu Boży, wysłuchaj nas za przyczyną Twojego wiernego Sługi – św. Jacka i Twojej Niepokalanej Matki!**

Lektor Miesiąc później, małżonkowie poczęli nowe życie. A dniu 17 lipca, w godzinie nabożeństwa ku czci św. Jacka, odprawianego każdego 17 dnia miesiąca, rozpoczął się poród.

Małżonkowie wstają z klęcznika i podchodzą do brata dominikanina.

³ Świadectwo z: Portal Świętego Jacka Odrowąża [online], dostęp: <<http://jacek.iq.pl/cuda-sw-jacka/167-2007-sanktuarium-w-legnicy-wyczekiwane-potomstwo.html>>, 2015-09-29.

Małżonek: **Dziękujemy za naszą córeczkę, dar Boga za wstawiennictwem św. Jacka.**

Małżonkowie odchodzą.

Brat dominikanin *pochyla się nad księgą i mamrocze: Rok 2007. Legnica. Wyczekiwane dziecko... Przywołuje gestem zachęty świadków cudu, którzy podpisują księgę; woła: Świadkowie! Podchodzą pątnicy, w tym ksiądz; składają podpisy; odchodzą.*

Cud III - Rok 2015, Gdańsk – Olsztyn – Gietrzwałd. Uzdrawienie z choroby nowotworowej kości⁴

Wydarzenie: Pan Jacek (w wieku średnim, mieszkaniec Trójmiasta) ma zdiagnozowaną chorobę nowotworową kości. Cierpi na dotkliwe bóle stawu biodrowego. Po drodze z Olsztyna do Gdańska zajechał do Sanktuarium Maryjnego w Gietrzwałdzie. Wchodzi do świątyni, klęka, widzi ludzi modlących się. Odmawia modlitwę. Wychodzi ze świątyni. Zatrzymuje się przy kaplicy w miejscu objawień. Klęka. I nie odczuwa bólu biodra. Ból już więcej się nie pojawił. Badania wykluczyły chorobę.

Lektor **Pan Jacek ma zdiagnozowaną chorobę nowotworową kości. Cierpi na dotkliwe bóle stawu biodrowego. Wracając z Olsztyna – gdzie przechodził kolejne badania – do Gdańska, zajechał do Sanktuarium Maryjnego w Gietrzwałdzie. W czasie narracji lektora na scenę wchodzi mężczyzna w średnim wieku, dobrze ubrany, współczesna moda. Podchodzi do klęcznika po prawej stronie sceny. Klęka i modli się:**

Pan Jacek: „**Panie Jezu włóż swoją świętą dłoń w moje biodro, aby przestało boleć, dotknij moich komórek, aby nie «raczały», ale niech się dzieje Twoja nie moja wola Panie... św. Jacku, Patronie mój! Poproś Najświętszą Matkę, o wstawiennictwo u Syna, aby wysłuchał mojej prośby!**”

Lektor **Pan Jacek z ufnością modlił się do Niepokalanej, wspominając swojego patrona – św. Jacka, któremu Niepokalana obiecała, że o cokolwiek będzie prosił Boga za Jej wstawiennictwem, zostanie uczynione.**

Pan Jacek: **Zdrowaś Maryjo, łaski pełna, Pan z Tobą. Błogostawionaś Ty... Po skończeniu modlitwy podnosi się z kolan. Jakby okrzyk w myślach: Nie odczuwam bólu biodra! Podchodzi do brata siedzącego przy stole i mówi: Ból już więcej się nie pojawił. Badania wykluczyły chorobę. Odchodzi.**

Brat dominikanin *pochyla się nad księgą i mamrocze: Rok 2015. Gietrzwałd. Uzdrawiony z choroby nowotworowej... Przywołuje gestem zachęty świadków cudu, którzy podpisują księgę; woła: Świadkowie! Podchodzi lekarz; składa podpis; odchodzi.*

⁴ Świadectwo z: Portal Świętego Jacka Odrowąza [online], dostęp: <<http://jacek.iq.pl/cuda-sw-jacka/706-wiadectwo.html>>, 2015-09-29.

Ballada, zwrotka 8:

Jacek, Jacek - święta o nim myśl; Panu Bogu życiem śpiewał pieśń.

Święty Jacku nasz Patronie
Wskaż nam drogę do Jezusa
Poleć nas Maryi Pannie
Boga niech uwielbia dusza

Jacku, Jacku - nasza z Tobą myśl; Panu Bogu ucz nas śpiewać pieśń.

Ballada o św. Jacku [tekst]

Zwrotka 1

Jacek, Jacek - święta o nim myśl; Panu Bogu życiem śpiewał pieśń.

Jacek Odrowążów syn
Patron Śląska i Pomorza
Kaznodziejski wiedzie prym
Głosząc święte słowo Boże

Jacku, Jacku - nasza z Tobą myśl; Panu Bogu ucz nas śpiewać pieśń.

Zwrotka 2

Jacek, Jacek - święta o nim myśl; Panu Bogu życiem śpiewał pieśń.

Od Kadłubka lekcje brał
Jak prowadzić dzieło Boże
Panu serce swoje dał
Kanonikiem został wkrótce

Jacku, Jacku - nasza z Tobą myśl; Panu Bogu ucz nas śpiewać pieśń.

Zwrotka 3

Jacek, Jacek - święta o nim myśl; Panu Bogu życiem śpiewał pieśń.

Studia szczere podjął wnet
By herezje móc obalić
Poznał kaznodziejski trend
żeby Pismo ludziom głosić

Jacku, Jacku - nasza z Tobą myśl; Panu Bogu ucz nas śpiewać pieśń.

Zwrotka 4

Jacek, Jacek - święta o nim myśl; Panu Bogu życiem śpiewał pieśń.

Uczył kaznodziejów młodych
wznosił klasztor za klasztorem
Bogu świadków budził nowych
Czyniąc świętym życia wzorem

Jacku, Jacku - nasza z Tobą myśl; Panu Bogu ucz nas śpiewać pieśń.

Zwrotka 5

Jacek, Jacek - święta o nim myśl; Panu Bogu życiem śpiewał pieśń.

Z Ewangelią szedł przez świat
O miłości Bożej uczył
Z ludźmi żył jak za pan brat
Mury wrogów słowem kruszył

Jacku, Jacku - nasza z Tobą myśl; Panu Bogu ucz nas śpiewać pieśń.

Zwrotka 6 – W ramionach Maryi

Zwrotka 7

Jacek, Jacek - święta o nim myśl; Panu Bogu życiem śpiewał pieśń.

Święty Jacku Sługo Pana
Łaskę Bożą nam wyjednaj
Dotknij, by zdrowiała rana
Wrogów zastęp stąd odpędzaj

Jacku, Jacku - nasza z Tobą myśl; Panu Bogu ucz nas śpiewać pieśń.

Zwrotka 8

Jacek, Jacek - święta o nim myśl; Panu Bogu życiem śpiewał pieśń.

Święty Jacku nasz Patronie
Wskaż nam drogę do Jezusa
Poleć nas Maryi Pannie
Boga niech uwielbia dusza

Jacku, Jacku - nasza z Tobą myśl; Panu Bogu ucz nas śpiewać pieśń.

Ballada o św. Jacku [nuty]

Ballada o św. Jacku

Ja-cek Ja-cek Świs-ta o nim myśl
Pa-nu Bo-gu ży-ciem śpie-wał pieśń.
Ja-cek O-dro - wazjór syn Patron Słaska i Pomora
Każo-dnijski wie-dzie prym Głona Świs-te Sława Poie
Jacku Jacku nasza z To-bę myśl
Panu Bo-gu ucz nas śpie-wać pieśń

W ramionach Maryi (w miejsce zwrotki 6) [tekst]

Maryjo jesteś piękna
Maryjo kocham Cię
Twa świętość mnie urzekła
Przy Tobie być dziś chcę
Ref.: O pozwól Piękna Pani
 Że pójdę dzisiaj z Tobą
 I spojrzę w Twoje oczy
 I zasnę śmiercią błogą
I odszedł święty Jacek
W ramionach Pani swej
Do tronu Bożej Chwały
W dniu wniebowzięcia Jej
Ref.: O pozwól Piękna Pani
 Że klęknię dziś przed z Tobą
 I spojrzę w Twoje oczy
 Hołd złożę Ci na nowo.

W ramionach Maryi (w miejsce zwrotki 6) [nuty]

W ramionach Maryi - śmierć Jaka

Ma - ry - jo jest - pi - e - k - na Ma - ry - jo ko - cham

Ci - e - Two - ja świę - to - ści - m - nie - ur - ze - k - la przy To - bie by - ć dz - i - si - e

ch - cę O po - zw - o - ł Pi - e - k - na Pa - ni - że po - j - dę dz - i - si - e

z To - bą i spoj - rzę w Two - je o - c - zy i za - snę ś - m - ię - c - ią

bl - o - g - ą

The image shows a handwritten musical score on a five-line staff. The title is 'W ramionach Maryi - śmierć Jaka'. The music is written in a treble clef with a key signature of one flat (Bb) and a time signature of 2/4. The lyrics are written below the notes. The score consists of five lines of music, with the final line ending in a double bar line. The handwriting is in black ink on a light-colored background.